

her gennemgå lovforslaget, men jeg kan oplyse, at der foreslås regler, hvorefter der indføres en personlig bopælspligt ved erhvervelse af landbrugsejendomme under 30 ha. Det vil sige, at det ved erhvervelsen sikres, at ejendommen skal udnyttes som helårsbolig.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Jeg siger tak. Så går vi videre til ordførerrækken, og det er først hr. Per Clausen som repræsentant for forespørgerne.

Forhandling

Per Clausen (EL):

På baggrund af det, fødevarerministeren nu har sagt, kan man vel konstatere, at regeringen har valgt at indtage den holdning til den afgørelse, der er kommet ved EF-Domstolen, at man bøjer nakken og erkender, at man ikke har nogen mulighed for at forsvare bopælspligten og i stedet forsøger at indføre andre foranstaltninger, der skulle kunne sikre de hensyn, der indtil nu har skullet tages med bopælspligten.

Nu er det selvfølgelig lidt svært at tage stilling til et udspil, som man ikke kender. Man kan sige, at fødevarerministerens beskrivelse af udspillet måske var endnu mindre detaljeret end det, hr. Jens Kirk er refereret for tidligere i dag.

Men det rejser i hvert fald det interessante spørgsmål, om ministeren – i modsætning til den arbejdsgruppe, som er nedsat med repræsentanter for såvel Fødevarerministeriet som Justitsministeriet, Udenrigsministeriet og kammeradvokaten – tror, at det vil kunne løse den udfordring, vi står over for i forhold til at sikre at bevare selvejede og sikre, at det bliver den overvejende besiddelse og driftsform i landbruget. For i hvert fald kan man konstatere, at det var, hvad den arbejdsgruppe, der dengang var nedsat, kom frem til: at det kunne det her ikke indfri. Det vil sige, at vi vel i al stilfærdighed kan sige, at det, som regeringen nu lægger frem, er et udtryk for, at man accepterer den lange række af negative konsekvenser, der kommer af, at bopælspligten forsvinder – det tager man til efterretning – med de store problemer og vanskeligheder, det vil give for dansk landbrug i fremtiden.

Kl. 19.15

Der er ellers muligheder for at agere i forhold til det her. Da vi diskuterede sagen i Europaud-

valget, var det jo klart, at i hvert fald nogle havde den opfattelse, at det her var en så alvorlig sag, at den burde tages op i de traktatforhandlinger, som sådan set foregår allerede nu. Der var flere, der nævnte, at det netop var særlig positivt, at Frankrig og Holland havde stemt nej, for så fik man en mulighed for at tage den her sag op.

Det kunne have været udgangen på det, at regeringen havde valgt at sige, at det her er en så alvorlig politisk situation, at vi bliver nødt til at drøfte det med EU. Det har man valgt ikke at gøre. Man har også valgt ikke at gøre det på trods af, at der jo også findes andre lande i Europa, som har problemer med, at man ser en stor koncentration i landbrugssektoren, og man ser, at der er mennesker, som ikke bor i området, som overtager en større og større del af landbruget. Det var den ene mulighed.

Den anden mulighed var jo at gå ind på det, som også er nævnt i nogle af de arbejdsrapporter, man har, nemlig at det forholder sig på den måde, at EF-Domstolen sådan set siger, at de ikke er overbeviste om, at proportionaliteten i det her er i orden, og at der er nogle ting, der mangler at blive undersøgt og belyst som forudsætning for, at vi kan fastholde den mulighed, vi har for at opretholde bopælspligten. Heller ikke det har regeringen valgt at gøre.

Regeringen har altså valgt at bøje nakken fuldstændig for den afgørelse, der er kommet fra EF-Domstolens side. Det interessante i den videre debat bliver selvfølgelig at se, om det så også er udtryk for, hvad der er flertal for her i Folketinget. Det burde det ikke være på baggrund af de udtalelser, der tidligere er kommet.

Så er jeg kommet i en slem knibe, for jeg har glemt at få mit forslag til vedtagelse med herop. Jeg beklager, men det var, fordi fødevarerministeren den her gang var forbløffende kortfattet. De, der kender fødevarerministeren, vil vide, at jeg ikke er den eneste, der har kunnet blive lidt overrasket over det. Men derfor skal man huske sine papirer alligevel.

Jeg vil fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

- »Idet Folketinget konstaterer
- at ophævelsen af bopælspligten for landbrugsejendomme vil have en række negative konsekvenser, og